

Посібник комунікації з ветеранами

Брошура створена громадською організацією "Зруш Скелю" спільно з психологинєю, консультанткою-терапевткою з військової та кризової психології Наталією Павленко

8. Повага та доступність у громадських місцях

- У черзі:

Пропустіть людину з інвалідністю вперед. Вам простіше почекати, ніж їй.

- У ліфті:

Поступіться місцем, якщо бачите людину з інвалідністю біля входу.

9. Наша спільна відповідальність

Пам'ятайте, що ветерани не повинні підлаштовуватися до нас. Це ми маємо створити умови для їх комфортного життя. Вони захищали нашу країну, тепер наша черга підтримати їх.

Інформація в цій брошурі має виключно рекомендаційний характер і не є офіційною інструкцією до дій.

психологиня,
консультантка-терапевтка
з військової та кризової
психології

Наталія Павленко

засновник
громадської організації
«Зруш Скелю»

Євген Сивопляс

**Вони зробили багато.
Тепер наша черга!**

Українське суспільство має адаптуватися до того, що з війни повернулися та ще повернуться багато ветеранів з інвалідністю.

Вони зробили для нас багато.

Тепер наша черга підтримати їх та створити комфортні умови для їхнього життя.

Правила взаємодії з ветеранами

1. Підхід до ветерана

- Чи можна підходити зі спини або з боку?

Не бажано. Намагайтеся підходити спереду, щоб не налякати людину.

2. Фізичний контакт

- Чи можна обіймати ветерана без дозволу?

Ні. Поважайте особистий простір ветерана.

3. Пропозиція допомоги

- Чи можна надавати допомогу без дозволу?

Ні. Якщо бачите, що людина стикається з труднощами (не може відкрити двері, важко нести покупки, складно заїхати на пандус тощо), запитайте: "Чи можна Вам допомогти?" Якщо людина відмовляється, прийміть це з повагою.

- Чи можна без дозволу пригостити ветерана кавою?

Ні. Спочатку запитайте: "Чи можна Вас пригостити кавою?"

4. Вираження вдячності

- Як подякувати ветерану за захист?

Варіанти:

- Покладіть руку на серце та посміхніться.
- Скажіть: "Дякую за службу" або "Дякую за захист".

5. Поведінка поруч з ветераном

- Чи можна дивитися в очі ветерану і посміхатися?

Так. Це виражає повагу та вдячність.

- Чи можна кричати біля ветерана?

Ні. Уникайте гучних звуків та різких рухів поруч з ветераном, щоб не викликати дискомфорту.

6. Чого уникати у спілкуванні

- Питання, які не слід ставити:

- "Де/Як Вас так?"
- "Де втратив ногу/руку?"
- "Як Ви з цим жити будете?"
- "Ой, бідненький. Тобі, напевно, важко?"
- "Не шкодуєш, що пішов на війну?"
- "Ти вбивав? Скільки людей?"
- "Як воно вбивати?"
- "Як воно на війні бути?"
- "Коли закінчиться війна?"

Чого уникати у спілкуванні

- Слова жалю:

Не варто виражати жалість. Жалість принижує.

7. Коректна термінологія

Важливо використовувати правильні слова при спілкуванні та описі людей з інвалідністю.

Правильно:

- Людина з інвалідністю
- Людина з фізичними порушеннями
- Людина з ампутованою кінцівкою
- Незрячі
- Нечуючі
- Крісло колісне

Неправильно:

- Людина з обмеженими можливостями
- Людина з особливостями
- Людина з вадами
- Інвалід-ампутант
- Сліпі
- Глухі
- Візок